

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadság, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 300.

Fellegszerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

Szociálizmus mint világszemlélet

A szociálizmus a proletárok szemében az egyedül üdvözítő tan glória-köntösét ölti magára, pedig a valóságban nem egyéb az, — mint a fölforgatás, a gyűlölet és a szertelenség filozófiája. A szociálizmus Belzebubbal akarja kiűzni az ördögöt és az egyik igazságtalanságot egy még nagyobb orvoslóval, amikor végül gyanant tüzi ki a magántalajdon elkobzását, a teljes egyenlőséget és a teljes vagyonegyenlőséget a jövő szocialista államában. Az igaz, hogy az ut odáig a hetedik és tizedik isteni parancsom vezet keresztül és a törvényes hatalom lábaltiprásán. De a szociálizmus segít magán. Hogy szabad keze legyen, elhagyja a kereszténység talaját s Isten és az Egyház halálos ellenségévé szegődik. Azért szinte logikus folyomány, hogy a szocialista mozgalom például Németországban egy durva lelkekre valló istenkáromlással kezdődött: „Megüzenjük a hadat Istennek, aki a legnagyobb rossz a világon” — így kiáltott Schall 1871-ben. És 1874-ben Liebknecht kategorikusan kijelentette: „Nekünk szocialistáknak szent kötelességünk a hitet minden erőnk megfeszítésével kiirtani. Az a szocialista, aki nem áll az ateista propaganda szolgálatába, nem méltó nevére.” Bebel szerint a szociálizmus nem következetes, ha nem tagadja Isten létezését. És Engels nem átalja kijelenteni: „Istennel végeztünk”.

Már ebből is világos, hogy a szociálizmus a tiszta ateizmus hitvallása. És ebben — elismerjük — van következetesség. Mert csak is az Isten létének a fölfüggesztésével lehet fölfüggeszteni a hetedik parancsot: „Ne orozz!” és a tizedik

parancsot: „Se házát, se mezejét, se egyéb nemű jószágát ne kívánjad”. És csak miután lerántották az Istent az égről, lehet lábbal tiporni a törvényes tekintélyt, mely szent Pál szerint az isteni tekintély mezébe van öltöztetve. És csak miután kioltották az emberek szívében a tulvilág hitét, lehet elbájosolni a tömegeket egy földi paradicsom ígéréssel. Jól mondja Viktor Cathrein: „A szociálizmus dekalógja az emberi jogok jegyzéke, istene a demokráta állam, végcélja a földi élvezet mindenki számára, isteni tisztelete pedig a közös termelés”. Ez a szociálizmus legrövidebb és legtalálhatóbb jellemzése.

De ebből az is világos, hogy a szociális kérdés nem pusztán politikai vagy gazdasági kérdés, hanem hanem első sorban vallás-erköletesi, sőt világnézeti. És valóban, a szociálizmus a maga tudományos köntösében, mint egy az utolsó részletekig kidolgozott világszemlélet lép a proletárok elé és nem csupán gazdasági vagy politikai programot ad nekik, hanem elibük állítja a boldogság krédóját és a vallási mihez-tartást is. A szocialista mesterek ma a tömegeknek mindent hirdetnek, amit azelőtt csak papok és tudósok hirdettek. És csakis e kettő: a gazdasági törekvések és a metafizikai világnézet tételeinek az össze-olvasztása magyarázza azt a hihetetlen fanatizmust, amellyel a szocialista tanok hirdetőinél oly gyakran találkozunk. Nekik: „szocialista vagyok” annyi, mint nekünk: „keresztény vagyok”.

Ebből azonban egy nagy fontosságú következmény folyik. Eppen azért, mivel a szociális kérdés vallás-erköletesi kérdés, éppen azért annak megértésére és megoldására a vallás-erköletesi alapokat kell fölkeresni. És

éppen azért, mivel a szociálizmus világszemléletet képvisel, romboló munkájának csakis egy másik világszemlélet fog gátat vethetni. Azért nincs nagyobb tévedés, mint a szociális kérdést ethikai és keresztény elemek bevonása nélkül megérteni és megoldani. Mert e kérdés forugója nem annyira a gazdasági nyomor, mint a lelki. — Avagy azt hiszik a modern demokraták, hogy a magántőke eltörlése és a teljes egyenlőség kikiáltása már beiszapolja a társadalmi bajok igazi forrásait: az irigységet, a kapzsiságot, a mérhetetlen élvezethajhászást s a brutális önzést? És azt hiszik az emberiség őszinte barátai, hogy néhány üdvös gazdasági vagy politikai törvény: az általános szavazati jog, a közélet demokratizálása által már meg-

jelölték az üdvösség útját? Ha azt hiszik, akkor a legrosszabb orvosok a világon, mert kenőcsökkel és holmi külső dörzsölésekkel akarják kurálni a páciensüket, akinek a vére beteg.

A társadalom testében csunya vér patakszik, amelynek a szociális bajok csak külső kiütései. A csunya vért azonban csak egy belgyógyász kezelheti eredményesen. Csak a vallás, amelynek hatalma van az emberek belső, lelki világához férközni, mondhatja az első és utolsó szót a szociális kérdésben. Azért minden törekvés, jobbá tenni a társadalmat a kereszténység és a természetfölütlenség bevonása nélkül, mindaddig fényes kudarcot vallott. (Szomorú illusztrációkat jegyzett föl ehhez a kulturtörténet, mint látni fogjuk.)

Dementálják Smuts tábornok utazását.

Zágrábi távirati irod jelentése szerint az a hír, hogy Smuts angol tábornok politikai kiküldetésben Budapestre utazott, nem felel meg a valóságnak. Elég megbízható körökben mit sem tudnak az utazásról, sem arról, hogy az antant diplomáciai összeköttetést létesített volna Magyarországgal.

A kiutasított Habsburgok vagyonának felosztása.

Bécs, ápr. 8. Az osztrák-német nemzetgyűlés ülésén elfogadták a Habsburg-ház kiutasításáról és vagyonának elkobzásáról szóló törvényjavaslatot. Bauer külügyi államtitkár a nemzeti államok tiltakozó jegyzékére val utalással kijelentette, hogy a Habsburg-ház vagyonának felosztása tárgyában hajlandó olyan választott bíróság döntését elfogadni, amely megfelel a hágai egyezmény követelményeinek.

Letört nagyságok és fordítva.

— Svájci levél. —

II.

Elmondok önnek, mondta Wladimir nagyherceg egy jellemző esetet, amelyet még senki sem tud Európában. Elmesélem önnek a nagy Brussilov tábornok sorát, akivel egy házban laktam. A tábornok a bolsevik uralom után leberetváltatta a bajuszát, munkáruhába öltözött és álnév alatt a külvárosban lakott, kis hónapos szobában. Naponta találkoztam, beszélgettem vele. Egyszer aztán, éppen egy éve, előtötte egy katonai teherautó. Bevitték a kórházba és mindkét lábát amputálták. A kórházban kiderült, hogy az egyszerű munkás, a világhírű, győzelmes hadvezér, Brussilov. Trockij gyógyulása után felajánlotta neki, hogy legyen a vörösgárda vezérkari főnöke. A tábornok vissza utasította az állást, Trockij börtönbe vettette és nyolc napig nem adtak enni neki... Nyolc napig, uram...

A nagyhercegnek könnyű szókik a szemébe s megered az orra vére. Az inas bejön a fülkébe, vattát ad neki s a nagyherceg az orrlukába tömi. Mikor aggódva kérdem, hogy jobban van-e, legyint a kezével.

— Semmi. Gyakran megesik, mióta Kievből menekülve tíz órán át álltam nyakig a jeges vízben, míg csak a vörös gárda emberei el nem vették a nyomomat... Hol is hagytam el? Igen, nyolc napig nem adtak enni a tábornoknak, aki a nyolcadik napon aztán megőrült... Bevitték az örültek házába, ahol aztán három hét múlva meghalt... Ez a bolsevizmus, uram! És ma Oroszországban a lelke mélyén mind visszajár a cárizmus. Szeretném megérni, hogy visszamehessek, de nem hiszem, nem hiszem... a tudóm miatt. Aztán sokat iszom, mulatok, mert nem bírok aludni. Láttam, amikor zsákba varrva dobták a Névába tizenkilenc diákkisasszonyt, mert egy francia tanár tanfolyamán részt vettek, anélkül, hogy professzor elítélte a bolsevizmust. És azóta nem bírok aludni. Hallom a sikoltásukat, mindig hallom... Még nappal is... Megkértem a nagyherceget, beszéljünk más témáról.

Montreuxben kiszámtunk s a kora tavaszi délutánon gyalog indultunk a szálló felé.

Toprongyos, öreg rikkanos megy el mellettünk és rekedt hangon kinálja ujságjait:

— Matin, Petit Parisien, Tribune de Genève!...

A nagyherceg reámered a rikkanosra és franciául utána kiált: — C'est toi, Sergej? (Te vagy az, Sergej?)

A rikkanos visszafordul és felkiált: — Altesse! C'est toi, mon altesse? (Fenség! Te vagy az, fenség?)

És egymás nyakába borulnak az összeverődő tömeg láttára.

A nagyherceg aztán elcsietett, karonfogva a rikkanost s rólam egészen megfélekedezett.

Az inastól tudtam meg, hogy Sergej szegény orosz gróf, aki Wladimir nagyherceg atyjának jóbarátja volt s a bolsevikiek elől menekült Svájcba, ahol aztán egészen elzüllött.

Két nap múlva újra láttam a herceget karonfogva egy elegáns öreg úrral: Sergejjel, akit felöltöztetett, oltalmába vett...

Minden tulás nélkül, hünen irtam le élményemet, amelyen senki sem veszedálkozhatik, aki itt

él Svájcban. Grófok, hercegek, bárók lettek inasok, rikkanosok, hordárok. És például Genfben, a National szálló liftkezelőjének három év előtt még huszezer hold földje volt s ma szívesen fogad tiz garas borralalót...

Jönnek Szibériából.

— 2600 magyar újra megérkezett. —

(Saját tudósításunk,

Szabadka ápr. 10

Hosszu volt sok magyar fogoly-nak az 1-2 esztendei szibériai fogság, de milyen hosszú lehetett a fogság ideje azoknak, akik csak 4 évi raboskodás után találtak valami olyan közlekedési eszközre, mely őket a rengeteg távolból közelebb hozza hazájukhoz? Tegnap megint egy csapat magyar érkezett a Bácskába 4 évi rabság után Szibériából.

Kettővel e furcsa emberek közül, akik szerb örök között orosz kucsában vándoroltak gyalog Szegedről Szabadkára, elbeszélgettünk az oroszországi állapotokról. Müller József és Koscher Jakab, két kerényi ember jött tegnap haza. Elmondták, hogy 800-an jöttek együtt hazafelé, mind Szibériából. Mindig együtt voltak, összefogtak, hogy valami bajuk ne legyen utközben.

Debrecenbe érkezve, ott 3 napig vizsgálták őket, nem hoztak-e magukkal valami nyavalyát. Ottan Budapestre vitték őket, azután Kecskemétre, végül Szegedre, ahonnan gyalog indulnak utnak hazafelé, Müller és Koscher a legelső, akik hazáérnek, bár még Szabadkától is elég messze van Kerény.

Elmondták, hogy nekik nagyon jó dolguk volt, mert egy gazdánál dolgoztak és ott mindig volt mindenük. A négy év alatt nem ettek más kenyeret, mint hóféhéret és hus is volt mindig. Utközben, amint jöttek hazafelé, egész Oroszországban minden állomáson elhalmozták őket minden jóval. De ez érthető is, mert egyrészt a fehér gárda, a burzsoának, a középosztálynak a pártja, másrészt pedig a vörös gárda, a kommunista tömeg pártja akarta őket megnyerni a maga részére a másik ellen.

Ők, szegények, akiknek csak egyetlen vágyuk volt: hogy hazajussanak, hol egyik, hol a másik párthoz csatlakoztak, nem kutatván sokat tanaiknak a mibenlétét. Az egyszer felfüggesztették a magyarok is a politizálást.

Elmondták még a mi embereink, hogy az 6 nyolcszázas csoportjuk után még egy 1800-as csapat lépett át a határt, azok is jönnek, valahonnan talán még messzebb-ről, mint ők.

Ne essék tehát kétségbe senki, akinek a hozzátartozója eddig még nem érkezett meg messzi Oroszországból! Még fog jönni, ha mindjárt talán csak egy év múlva is.

Betörés és rablás fényes nappal a város közepén.

— Ezer korona helyett 12 kiló cukor. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, április 10

Páldátlanul álló vakmerő rablásra vetemedett tegnap Szabadkán egy gazdag ember. Főlesapott betörőnek és rablónak, mert talán azt hitte, hogy az itt a városban is olyan könnyű dolog, mint kiun a pusztákon.

Tegnap délután 2 órakor libegve szaladt be a Zombori uti Szarvas-vendéglő tulajdonosa, Lámics István egy Barna-utcai házba és kérte, hogy azonnal zárják be a kapukat, mert őt üldözik. Mindjárt rohant is utána az utcán két fegyveres alak, Gyukics Péter és egy társa. Ezek hangos kisbálással követelték, hogy nyissák ki előttük a kaput. Egyben pedig elkezdtek midjárt lövöldözni is a kaput, úgyhogy 10 golyót is talál-tak a vastag kapu fájában. Mikor végre kinyitották nekik a kaput, kutatni kezdtek Lámics után. — Hiába mondták a házbeliek, hogy a vendéglős már átszökött a falon keresztül a szomszédba, ők ketten, puskával a kezükben átkutatták a pincét, padlást és fölforgatták mind

az öt lakószobát. — Az ajtókat a velük hozott baltával mind betörték, a szekrényeket mind fölfeszítették. — Most már nem törődtek Lámicsal, hanem pénzt követeltek a házban volt három asszonytól, özv. Szekenderovics Lajosnétól (akinek a fia huszárkapitány Debrecenben), Katanics Antal villamosvezető feleségétől és a mosónétől.

Gyukics Péter, aki 40 éves ember és Sebesics-pusztán szállása, Szabadkán pedig szintén van háza, tehát gazdag ember, revolvert fogott a 65 éves Szekenderovicsnéra és követelte, hogy adjon neki ezer koronát. Az asszony azt mondta, hogy a szomszédban tartja a pénzt, átmegegy érte. At is ment a szomszédba Kuluncsics Andrásához, ahonnan telefonáltak a szerb őrségre és a rendőrségre.

Eközben a két garázda alak el-emelt a lakásból 12 és fél kiló cukrot és nem várván be az ezer korona megérkezését, eltávoztak a cukorral a hónok alatt és azzal a

nagy kalapáccsal, mellyel az ajtókat betörték.

Az utóán erre már nagy esődület keletkezett asszonyokból és gyermekéből és nem szégyeltek a csődület között vinni a rablott cukrot. — Hamarosan találkoztak azonban a szerb őrséggel és a rendőrökkel, akik nyakoncsipték őket és bevitték a dutyiba.

Ilyen vége lett a két városi harminának. Talán a hüvösön majd észretérnek és belátják, hogy fényes nappal a város közepén nem érdemes betörni és rabolni.

Sok lesz az élesztő.

— Még egy élesztőgyár alakul Szabadkán. —

(Saját tud.) Szabadka, ápr. 10

Az élesztőgyártás iránt nagy rokonszenv mutatkozik Szabadkán — úgy látszik, az élesztő magas ára és a nagy kereslet erre az új pályára csábítja az embereket.

Rövid idő alatt ma a második kérvény érkezett be a tanácshoz az élesztőgyártás ügyében. Lénárt József szabadkai lakos adott be most kérvényt a városi tanácshoz, amelyben hivatkozva a mellékelt iparendelőlyre, kéri a tanácsot, engedjék meg, hogy az élesztőgyár üzeméhez szükséges búzát és árpát a helyi piacon szerezhesse be.

Lénárt felemlíti azt is, hogy jelenleg Szabadkán és az egész Bácskában akkora az élesztőhiány, hogy a tanács az élesztőgyártás megkönnyítésével a közönség érdekeinek is jó szolgálatot tesz és egyben biztosítja a tanácsot, hogy gyárában a legrövidebb idő alatt kiváló minőségű és olcsó élesztőt fog előállítani, úgyhogy a szokásos húsvétli kalácskészítés már nem fog élesztőhiány miatt — akadályokba ütközni. (Már feltéve, ha liszt és cukor is van hozzá).

A városi tanács a tegnapi ülésen tárgyalta Lénárt élesztőgyáros ügvet és tekintettel az általános érdekekre, megengedte, hogy az élesztőgyár üzeméhez szükséges gabonát a közlemezés céljaira le nem kötött gabonából beszerezhesse. Az új élesztőgyár üzeme tehát rövidesen megindul és miután konkurrens gyár is van, remélhető, hogy a jelenlegi élesztőgyárostól megszabadulunk. Csak azután kerülhet be a szabadkai élesztőgyárak!

— A koronajavak és kincstári birtokok. A magyar kormányzótanács rendelete szerint a Magyarországon levő volt koronajavakat, udvari, kincstári birtokokat és családi alapítványi vagyont, valamint a volt uralkodó-család tagjainak Magyarországon levő vagyonát ideiglenesen a földmivelési népbiztoságot vezető népbiztosok utasítása szerint egy áhalmuk kinevezett 3 tagú bizottság kezeli.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

Kétezer koronás „vizi“

— Reggel kilencig folyik a kávéházban a ferbli. — (Saját tud.) — április 10

Neveket ez egyszer nem említünk, de talán név nélkül is elég szomorú jelenség, hogy Szabadka egyik legnagyobb, sőt éppen legnagyobb kávéházában estétől reggel 9 óráig folyik egy egy asztalnál a világ leghazárdabb kártyajátéka, a ferbli. De ne gondolja senki, hogy talán holmi aprópézekért, talán csak pár százkoronásért ülnek körül a dülledtszemű, sápadt arcok a kis zöld asztal!

Akár hiszik el nekünk, akár nem (tanut többet tudunk állítani), igazi többszörös milliomosoknak való játék folyt ott. Aki ismeri a ferblit, nagyon jól tudja, hogy 2 koronás „vizi“-vel 100-200 korona nyereséget nagyon könnyen zsebre lehet vágni egyszerűen. Itt pedig tegnap éjjel 2000 korona volt a vizi, ami annyit jelent, hogy 100-200 ezer koronásértől fossa meg egyik játékos a másikat egy-egy alkalommal. Itt tehát már vére megy a játék, itt nem szórakozásból ülnek le az emberek kártyázni, hanem a legpiszkosabb szenvedélyből, mert mindenáron pár óra alatt akarnak milliókat szerezni. (Hiszen veszíteni egy sem akar.)

A rendőrségnek nagyon a fiziológiájukra ajánljuk az egész éjjel a kávéházban milliókban ferbliző társaságokat. Ne tartsanak el ilyesmit, mert neki kötelessége, hogy az ilyen nem is teljesen épelméjű emberek szerencsétlen szenvedélyét megfékezze.

Kijavítják a külterületi laktanyákat.

(Saját tud.) — ápr. 10

A szabadkai szerb katonai parancsnokság bejelentette a városi tanácsnak, hogy a külterületi esendőraktanyák használhatatlan állapotban vannak. Különösen a Ludaspusztai és a tavankuti laktanyák vannak nagymértékben megrongálva, sőt a Ludaspusztai laktanyát, amely egész télen át lakatlanul állt, — teljesen kifosztották és még az ablakokat, ajtókat és a kályhákat is elemelték.

A szerb katonai parancsnokság átiratával kapcsolatban a városi mérnöki hivatal megállapította a külterületi laktanyákban a szükséges javítások mérvét, amelyről jelentést tett a városi tanácsnak. Mivel a szerb katonai esendőrségnek egyelőre csak a Ludaspusztai, a tavankuti és a nagyfői laktanyákra van szüksége — a tanács úgy határozott, hogy ezt a három külterületi laktanyát a mérnöki hivatal hozassa rendbe, hogy azok a esendőrség részére aknható állapotban átadhatók legyenek. Tompán egyelőre nem állítanak fel esendőrséget.

Női betörőbanda.

— Hogy fest a nőemancipáció Kelebián? — (Saját tud.) Szabadka, apr. 10

A betörőszervezetek már sok meglepő dologgal lepték meg az embereket, de az a betörőbanda, amely már hónapok óta működött Kelebia környékén, szenzációs marad a mai „nőemancipációs“ világban is.

Nem másról van szó, mint arról, hogy Kelebián egy rablóbanda alakult, amelynek a tagjai kizárólag a női nemből verbuválódtak.

Ez a diszes női társaság nemét és „gyöngédségét“ katonai ruhába bújta és a lövés katonák számájára üzte, a legvakmerőbb rablásokat. Annak rendje és módja szerint fel is fegyverezték magukat és fegyveresen indultak az éjjeli harcosok kóutakra, míg tegnap egy véletlen eset folytán sikerült „leleplezni“ a társaságot.

Tegnap éjjel ugyanis özv. Horváth Adámné kelebiai lakos házába, késő este, mikor a házban már mindenki aludni tért, — egy rablóbanda hatolt be.

Horváthné csak arra ébredt fel, hogy a konyha ajtaját fessegetik. Horváthné rosszat sejtve, a szobába szaladt ahol történetesen egy szabadságra menő szerb katonai aludt, akinek Horváthné éjjeli szállítását adott. A szerb katonai meg tudva miről van szó, fegyvere után kapott és „fertigbe“ vágott állással várta a fejleményeket. Az öt fegyveres rabló az ajtót betörve éppen a szobába skart hatolni, ahol Horváthné kisfia aludt. A szerb katonai meggyőződve az öt tagból álló fegyveres banda gonosz szándékáról, közlést adott a sötétben motoszkáló alakok közé.

A nem várt ellenhatásra, a katonaruhás rablók futásnak eredtek, de az egyiket közülük a kilőtt golyó lábba találta és ennek következtében a helyszínen maradt. Horváthné és a szerb katonai lámpát gyújtva ártalmatlanná tették a rablóbanda eme „peches“ tagját.

A vallatás és a megmozgatás folyamán kiderült, hogy a katonaruhás rabló a nőnemhez tartozik aki így leleplezte elősda, hogy a banda többi tagjai is mind nők voltak és már hónapok óta üzték a betöréseket.

A pórujárta női betörő egyelőre a szerb katonai hatóság vette pártfogásába és nyomozás indult meg, hogy a diszes társaság többi katonaruhás öltözött női tagjait is kézrekerítsék.

Igy fest a „nőemancipáció“ Kelebián.

— A helyi hatóságokhoz magyar nyelvű beadványt is lehet intézni. Tegnap megtudtuk, hogy a hivatalok érintkezési nyelvének a szerb nyelvet választják. Magánfelek azonban a hatóságokhoz magyar nyelvű beadványt is küldhetnek. A szerb nyelvű beadvány csak akkor kötelező, ha az illető a belgrádi kormányhoz küldi azt, mert bélyeg nélküli és magyar nyelven írt beadványokat — mint azt már megírtuk — nem intéznek el.

Feladó szerkesztőnk telefonszáma: Pálfes 54.

NAPI HIREK.

— Működik a járásbíró-ság. Dr. Petrovics János Bácska, Bánát, Baranya igazságügyi kormánybiztosa, a szabadkai járásbíró-sághoz a járásbíró-ság főnökevé dr. Popovics Milivojt nevezte ki, Telekkönyvi bíró lett Berke Viktor, dr. Tésics Dimitrije, aki eddig a járásbíró-ság vezetője volt, az új kinevezés alkalmával a járásbíró-ság büntető és hagyatéki ügyeit vette át.

— Állíro Szabadkán. Tudvalevően igen sok az állíro Szabadkán. Nemrégiben például az a hír terjedt el Zsulyevich Antal dr. szabadkai ügyvédrel, hogy a magyar kormányban szerepet vállalt. Biztos tudomásunk szerint ebből egy szó sem igaz, mert Zsulyevich szerint Budapest. Igen előkelő állásokat ajánlottak fel neki, de ő az elképzelhetetlen fölfordulás miatt nem vállalt semmit, hanem Tolnában vett ki egy nagy birtokot és most ott gazdálkodik.

— A szellemi munkások sem kapnak munkanélküli segélyt. Szegeden a munkanélküliek segélyezése ápr. 6 án megszünt. Az alkalmazottak szakszervezetében ez intézkedéssel kapcsolatban fölmerült az a nézet, hogy a segély beszüntetése nem vonatkozik a magán- és kereskedelmi alkalmazottakra. Erre nézve kijelentették, hogy a szellemi munkások sem kapnak munkanélküli segélyt.

— A Bácsmegeyi Napló óvadéka. — A megszüntetett Bácsmegeyi Napló kérte a városi tanácsot, hogy 21 ezer korona óvadékját utalja ki. — Mivel a Bácsmegeyi Napló ellen szemmi féle eljárás folyamatban nincsen, a tanács a 21 ezer korona óvadék kiutalását rendelte el.

— Husvétra lesz cukor. A közéleti igazgatóság az újverbaszi gyárból 3 vagon cukrot szerzett és ezt a cukormennyiséget még a husvétli ünnepek előtt ki fogják osztani. A cukor átvételére a napokban küld ki megbízottat a közéleti igazgatóság.

— Sonnenfeld számlája. Sonnenfeld A. és társai nagyváradi nyomdávalattól a városi hatóság nagyobb mennyiségű piaci helypénzjegyeket rendelt meg. A cég elkészítette a jegyeket, de a megszállás folytán azt leszállítani nem tudta. A cég most kéri a várost, — hogy miután a cédulák leszállításának akadályát nem rajta mulik és mert ebbe a cég nagyobb összeget fektetett bele, — a számla összegét fizessék ki. A tanács elutasította Sonnenfeld kérelmét, mert csak a kézhezkapott árut hajlandó megfizetni.

— Halálozások. A szabadkai anyakönyvi hivatalnál a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Kuluncsics Sándor 20 éves, tudóvész, Gabrics Magdolna 2 hónapos és Narancsik Erzsébet 5 napos, velük született gyengeség, Bédics Márk 21 éves és Bédics Márkné 18 éves, koponyatörés és agyrontosulás, Varró Józsefné Odri Agnes, 65 éves végelgyengülés, Ifkovicz Adám, 10 órá, velészületett gyengeség, Nagy Kanász Mária 18 napos bélhurut.

— Vonaton elveszett könyvek. A tavankuti templompénztárnak a számadásairól szóló 4 kötet könyv, a Zombor felé induló vonaton elveszett. A könyveknek senkire nézve sincs semmi értékük se, és ezért kérjük a megtalálót hozza be azt lapunk kiadóhivatalába, ahol 100 korona jutalomban részesül.

A Lifka-Mozi műsorából: Saját villanyfejlesztő telep

Csütörtök—péntek H. Burnett angol író népszerű regénye **A kis lord** poetikus színjáték 4 felv. főszereplők Bathory Giza Hajtai Károly Lubnisky Tibor. Kisérő zene **Charb Beriot** Scene de Ballet c. nagy balletje.

Szombat—vasárnap Brunó Kartner Terese Orla felléptével **A névtelen asszony** drámai színjáték 4 felv. Prof Nick Fantom szeniális kalandja.

Hétfőtől—szerdáig **A szerzetes**. Várkonyi Mihály pompás színjátéka, értékes szerepe, 4 felv. repriben!

Husvétli szenzáció Csütörtöktől—keddig **A vig özvegy** Lehár bájos melódiaju operettje főszereplők: Várkonyi Mihály és Bánhidny Ilona. A film már Szabadkán van.

A Korzó-Mozi műsorából:

Péntek — vasárnap: **Hanny Weisse** fellépte, nagyszerű szerepe, külföldi attrakció szépség: **A tánc démona** Drámai színjáték 4 felv. Mesteri rendezés művészi felvételek.

Magyarországi a kiadótulajdonos, Bar Antal Promó és Irodalmi Vállalat kiadóvezetői könyvnyomdájában Budapest, Károlyi utca 20. sz.

EDISON KINO

A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Április hó 11-én
és a következő napokon előadásra kerül:

Jézus születése

kínzenvedése és halála.

Ot nagy felvonásba. — Színes képekkel.

Horvát és magyar feliratok.

Kezdete d. u. 4 és 6 órakor

A mesebeli királyfi.

Irta L. Merrick.

Fordította: Békés Gyula 5

Derék kis Niblett kisasszony! A vacsorát ugyan velem készítette el, hogy alkalma legyen meggyőztörni Martint a kérdéseivel, de aztán jóvátette a dolgot, mert az asztalt ő szedte le és behuzta maga után az ajtót. Ekkor csókol meg Martin először. Bár sok minden történt azóta, a szintér most is tisztán és elevenen áll előttem a kis, lámpamegvilágított szoba, amely félig műterem volt, félig társalgó; a rezedák illata a nyitott ablakban és az Igéret Földje amely már felünt a messzeségben. Még őregem és ősz hajjal is tisztán fogok emlékezni hangjára és a szívében zengő öröme.

Később valamennyien elmentünk sétálni.

— Van egy marék felesleges fillérem, pazaroljuk el — ajánlotta vélegényem. Ilyen este ki lehetett volna okos? Utnak eredtünk a Montparnasse-ból abba a Párisba, ahol kocsik robogtak, kávéházak csillogtak; szirupot meg szóda vizet ittunk a fák alatt a csillagok fényében s tettük megunkat, mintha gazdagok volnánk. Niblett kisasszony olyan tapintatosan viselkedett, hogy azt kell hinnem maga is volt szerelmes valaha. Ugyancsak nagyot kószált. Mint a kis gyerekek, úgy bolondoztunk egy ékszerész kirakata előtt s a legeslegdrágább jeggyűrűket választottuk ki. Csavargók módjára úgy ácsorogtunk egy palota előtt, ahol estélyt tartottak. Igen, ott áldogáltunk a gyalogjárón és lestük, hogy érkeznek meg a nagyurak? aznap este akkor jutott először eszembe, hogy szegények vagyunk.

— Miért is nem mehetünk mi estélyre, mikor olyan kellemes lenne? — Szeret estélyekre menni? — kérdezte a vélegényem. — Talán elvihetném egyre a héten. Megpróbáljam-e? — Ilyenre mint ez? — mondtam nevetve. — Vigyen el, kérem. — Jó — válaszolt —, de azért nem kezeskedhetem, hogy éppen ilyen lesz. Azt hiszem azonban, hogy elég jól fogunk mulatni rajta. Hát Niblett kisasszonynak van e kedve eljönni? — Nekem? — kiáltott — ne beszéljen ostobaságokat. — Csak azt szeretném tudni, hogy hol lehet ebben a városban a legszebb frakkot bérelni. Az én szórakozásaim nem adnak alkalmat rá hogy ezt kiadjam. — Ennyi volt az egész, azzal visszafordultunk. Niblett kisasszonnyal együtt az gondoltuk, hogy csak belöndezik. Képzelmű, mennyire meglepődtem, mikor egy két nap múlva megint szóba hozta a dolgot.

— Minden rendben van — mondta — elintéztém, meghívtak bennünket.

— Meghívtak? — ismételtém, — Hová? — Hát a holnapi mulatságra. — De csak tán nem beszél komolyan?! — kiáltottam fel. — Hiszen csak nem gondolja, hogy elmegyek — egészen ismeretlen emberek közé. — Az nem baj — felelte —, az előkelő társaságban gyakran elmegy az ember idegenek estélyére is. Ez most divat.

— Csakhogy mi nem tartozunk ám az előkelő társaságba. S nekem nem sok közöm van a divathoz. Én nem mulathatok egy csomó olyan diákkal, akit sehse láttam.

— Kegyedből sem lesz igazi bohém soba, Rosie — válaszolt. — Nem tudja megszokni ennek a városnegyednek a modorát kérem szépen, jöjjön el. Ha jó leány lesz, nem marad el a jutalma. Látja, én már szerzem magamnak ruhát és zekem esnék, ha nem lenne alkalmam mutogatásra.

Folyt. köv

Nyilttér.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy fiamnak Horváth Czinger Istvánnak semmiféle hitelt ne nyújtson mert érte jóállást nem vállalok és semmiféle adósságát ki nem fizetem.

Tisztelettel:

Horváth Czinger András

* Az e rovatban közöltéért felelősséget nem vállal a Szerk.

Árverési hirdetemény.

Szabadka szab. kir. város árvaszéke részéről az árvaszékeknek 1361, 1371 és 1404/919 számú határozata folytán ezennel közhírré teszem hogy Özv. Csik Pálné szül: Borsodi Franciska fele részben a másik fele részben kisk. Csik Rozália és Imre tulajdonát képező és a Szabadkai 19576 számú hatékban A I 16146/178 .c 16146/179 .c és 16164/176 .c hrsz. alatt felvett körübe ül egy kupa földet a rajta levő épületekkel 6100 korona kikiáltási áron folyó évi április hó 16 ik napján d. e. 10 órakor hivatalos helyiségben (1 II. emelet 87 ajtószám) leg többet ígérőnek készpénzűzetés mellett elfog sdatni mely árverésre a venniszándékozók ezennel meghivatnak azzal a megjegyzéssel hogy az ingatlan kikiáltási áron alól eladatni fog.

Az árvezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 % vagyis 610 koronát bánatpénzül készpénzben árverelő közgyám kezeibe árverés megkezdése előtt letenni.

A szabályszerűen megtartott árverés ellen újabb utóajánlatnak helye nincs.

Az árverési feltételek a közgyámi hivatalban hivatalos órák alatt d. e. 10-12 óráig megtekinthetők.

Szabadkán, 1919. évi április hó 7.

Rómits Pál közgyám.

Kapható:

Répamag

Muharmag

Heremag

Frank-kávó

Mazsola

Mandula

PÁCOLTHERING

Kék kő

Kenc-pótló

Borbély szappan

Szőlőkötöző spárga

Szőlőkötöző gubó

Rohaszárító kőtel

legérősebb

ZSIRSZODA

szappanfőzéshoz nagyon és kisbőben.

NOJSEK GÉZA,

lőszor-nagykereskedőnél. Telefon 222.

Akadémiát. végzetű uriember foglalkozást keres esetleg nagyobb gazdaságban. Ajánlatokat „Dolgozókéz” jellegre a kiadóba kér. 284-2

Értesítés!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy I., Kölcsey-u. 248 sz. a. a főpostával szemben

férfiszabóüzletet

nyitottunk. Elfogadunk minden szakmába vágó munkákat u. m. mindennemű férfiruha és felső kabátok mérték után való elkészítését a legújabb divat szerint, továbbá fordításokat javításokat és vasalásokat is eszközölünk. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel: **Michler és Glasz** férfi szabók

Tisztelt vevőimnek értesítésére hozom hogy Május 1-re **Mackó-féle.**

kistőzsdémet

áthelyezem Petőfi-utca 88 sz. alá Dr. Blum-féle házban.

Aki jó szappant akar főzni, az vegyen

zsirszódát

Kertész ezelőtt Décei sórakörében. Wesselényi és Damjanich utca sarok. Taassig-ház Telefon 172.

Petróleum

legfinomabb Transformatórolaj kintőnően ég jól világít literenként kapható,

Ilgen János fűszerkereskedőnél

Új lágyított

14. 20 és 25-ös számú

drót kapható

BÁNÓ és BRÓDER cégnél

Apróhirdetések

Egy sor ára 30 fillér. A legkisebb hirdetés 3 sor. Felvilágosítást: hirdetésértékesítő és kiadóhivatal. Telefon 400.

Egy vadonatúj rövid zongora eladó I. kör Bajza-u. 52 sz. 270

Ajánlunk, míg a készlet tart nagybani eladásra: zsákos figét, ecetesszenciát hordokban, ecetsavat, amoniak szódát, cigóriát gyümölesmarmeladé. Csak a **Elke vits Testvérek, Ujvidék.** 273-

Egy lebontásra kerülő 40 méter hosszú 5 méter széles épület igen jó állapotban levő gerendázataalkata, valamint a tetőcsere eladó. A venni szándékozók forduljanak **Göncöl Péter** főszámvévőhöz Városháza, számvéveség. 265-

Bognár keresetetik azonnali beépítésre **Bánó és Bróder cégnél** 273-

Ügyes varrónőt keresek házhalki gyermek-ruha varásában jártas. **Vesselényi-u. 205. Koloni** állatorvos. 261-

Vendéglő eladó azonnal átvehető **Kölcsey-utca 279.** 275-

Egy ház eladó **Terézia-templom** mögött **Miklós-u. 40 sz. alatt** Bővebb felvilágosítást ad **V. Katalin-u. 74 sz. alatt.** 268-

Nettes, fleisziges Stubenm chen mit guttem Gehalt wird suchet **Széchenyi-tér 100 sz.**

Vennék kéz alatt egy parádés lőszerszámot, egy jó parádeshintót egy gikket, egy vagy két óhoz és egy komplett nyergőt. Cím a kiadóban. 285-

Egy kifutó fu felvétetik **Werner Ferenc** cégnél, Városháza alá 262-

Nemes gyümölcsfaoltványok

kaphatók jutányos árak mellett legjobb minőségben míg a készlet tart.

Zödy István faiskolájában Szabadka Szegedi-ut villamos vasut mentén

Eladó egy

15 HP Benz-féle fekvő

benzin motor

szemben megtekinthető keveset használt ára 10000 korona.

Bővebbet **Papp Imre** főgépész Obecse Villanytelep.